

Tymczasowe cele ochrony dla gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinowska PLC140001, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony

Lp.	Przedmiot ochrony gatunek	Typ populacji	Parametr / wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1.	A030 bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 10 par, z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF: 10-15 par. Co roku funkcjonuje około 25 stref ochronnych wokół istniejących gniazd. Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Drapieżnictwo gniazd przez ssaki (m.in. kuna leśna) i ptaki drapieżne (m.in. bielik), które w konsekwencji prowadzą do niskiego sukcesu lęgowego; 2. Niepokojenie ptaków w pobliżu gniazd w okresie lęgowym (nielegalna presja ostępów leśnych przez pseudo turystów); 3. Długoterminowe i sezonowe (wiosenno-letnie) niskie stany poziomu wód powodujące zanikanie lub znaczne zubożenie żerowisk na terenie Puszczy Kampinowskiej.
			Stan siedliska	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska (FV), które dotyczy zarówno miejsc lęgów jak i żerowisk. Szczególnie ważne jest utrzymanie miejsc żerowania w pasach bagiennych w pobliżu istniejących i potencjalnych siedlisk lęgowych, w promieniu co najmniej 5 km od gniazda.	
2.	A072 trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 5 par z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność w dotychczasowym SDF wynosiła 15-25 par, ponieważ dotyczyła także par bez gniazd oraz tokujących samców bez samicy i gniazda. Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Sukcesja wtórna na śródleśnych łąkach; 2. Utrata siedlisk lęgowych spowodowana niekontrolowanym przebywaniem osób w sezonie lęgowym.
			Stan siedliska	Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska (FV), które dotyczy przede wszystkim żerowisk - mozaika siedlisk ze znacznym udziałem terenów otwartych, przede wszystkim trwałych użytków zielonych.	

3.	A119 kropiatka (<i>Porzana porzana</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 20 samców, z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność w dotychczasowym SDF 50 samców, dotyczy mokrych okresów wiosenno-letnich, w ostatnim dziesięcioleciu liczebność określana jest na 20-50 samców. Zagrożeniem dla gatunku jest: 1. Zanikanie siedlisk łęgowych w wyniku przesuszenia; 2. Zmiany poziomu wód powierzchniowych w trakcie sezonu łęgowego; 3. Presja drapieżników oraz zdziczałych zwierząt domowych powodująca straty w łęgach.
			Stan siedliska	Utrzymanie płytkich zalewów na potencjalnych siedliskach łęgowych (płaty szuwarów turzycowych) w okresie wiosennym na powierzchni min. 1000 ha.	
4.	A122 derkacz (<i>Crex crex</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 50 samców, z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF 95 osobników dotyczyła okresu sprzed kilkunastu lat, w latach 2014-2021 notuje się wahania liczebności 17-97 samców. Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Sukcesja wtórna powodująca zanikanie siedlisk łęgowych; 2. Presja drapieżników oraz zdziczałych zwierząt domowych powodująca straty w łęgach; 3. Zmiany poziomu wód gruntowych powodujące zanikanie siedlisk łęgowych; 4. Presja urbanizacyjna powodująca zanikanie siedlisk.
			Stan siedliska	Utrzymanie ekosystemów otwartych z mozaiką siedlisk o zróżnicowanym stopniu uwilgotnienia, ekstensywnie jednokrotnie użytkowanych z zachowaniem powierzchni okresowo nieużytkowanych z wysoką i gęstą roślinnością na powierzchni minimum 1000 ha.	
5.	A224 lelek (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 50 par z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF 50 par Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Zanikanie siedlisk w wyniku sukcesji wtórnej; 2. Płoszenie, niszczenie łęgów przez osoby nielegalnie przebywające poza szlakami turystycznymi;

			Stan siedliska	Utrzymanie dużych płatów otwartych suchych siedlisk o łącznej powierzchni 100 ha z małymi kępami lub pojedynczymi drzewami wewnątrz zwartego kompleksu leśnego oraz licznych luk z płatami muraw wzdłuż szerokich, piaszczystych dróg leśnych.	3. Zanikanie ekstensywnego rolnictwa w otoczeniu obszaru Puszcza Kampinoska.
6.	A232 dudek (<i>Upupa epops</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 40 par z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF 40-50 par Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Zanik bazy pokarmowej w wyniku nadmiernej sukcesji wtórnej na terenach łąk i pastwisk; 2. Presja urbanizacyjna na terenach rolniczych w obszarze Puszcza Kampinoska; 3. Zanikanie miejsc gniazdowania w wyniku starzenia się i rozpadu drzew dziuplastych w krajobrazie rolniczym.
			Stan siedliska	Zachowanie mozaiki ekosystemów otwartych związanych z ekstensywnym rolnictwem - muraw, pastwisk, łąk, zadrzewień z drzewami dziuplastymi, zapewnienie ciągłej dostępności drzew dziuplastych na terenach otwartych w obszarach ochrony krajobrazowej na powierzchni min. 2000 ha.	
7.	A238 dzięcioł średni (<i>Dendrocopos medius</i>)	p	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 80 par z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF 80-100 par.

			Stan siedliska	Utrzymanie płatów drzewostanów liściastych starszych klas wieku (pow. 80 lat) o wysokim stopniu naturalności i zróżnicowanej strukturze oraz mieszanych z dużym udziałem dębów na powierzchni minimum 850 ha.	
8.	A246 lerka (<i>Lullula arborea</i>)	r	Stan populacji	Zachowanie populacji na poziomie minimum 250 par z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF 250-300 par Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Presja drapieżników oraz zdziczałych zwierząt domowych powodująca straty w lęgach; 2. Presja urbanizacyjna powodująca zanikanie siedlisk; 3. Pożary spowodowane m.in. nielegalnym wypalaniem łąk i nieużytków (dotyczy głównie nieruchomości nie będących w użytkowaniu wieczystym Kampinoskiego PN); 4. Płoszenie, niszczenie lęgów przez osoby nielegalnie przebywające poza szlakami turystycznymi.
			Stan siedliska	Utrzymanie otwartych ekosystemów na suchych, piaszczystych, nasłonecznionych siedliskach (w tym wrzosowiska, murawy napiaskowe), z płatami odkrytej gleby oraz niskiej roślinności, przylegających do ściany starszego drzewostanu na powierzchni min. 250 ha w obszarach ochrony czynnej oraz w obszarach ochrony krajobrazowej na powierzchni min. 2000 ha.	
9.	4068 dzwonecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>)	p	Stan populacji	Utrzymanie populacji pochodzącej z restytucji na poziomie minimum 50 osobników - FV.	Liczebność za SDF - brak danych; W 2017 roku prawdopodobnie wyginął ostatni osobnik kampinoskiej populacji na jedynym stanowisku; W latach 2019-2020 w ramach restytucji wprowadzono ponad 1750 osobników w 5 subpopulacjach (stanowiskach), jednocześnie ok 6 ha siedliska objęto ochroną czynną. Efekty

			Stan siedliska	Poprawa stanu siedliska gatunku na powierzchni co najmniej 6 ha (widne lasy), w tym wskaźników: - ocienienie przez krzewy i drzewa na FV ($\leq 70\%$), - gatunki ekspansywne co najmniej na U1 (do 40% powierzchni płatu).	restytucji i udatność widoczne będą po kilku (5-10) latach, zaproponowana liczba to minimalna wielkość populacji wskazana w krajowym planie ochrony gatunku.
10.	1437 leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i>)	p	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 100 osobników (pędów) i co najmniej dwóch subpopulacji.	Liczebność za SDF (2011 r.) - 210 osobników w 3 subpopulacjach. Ostatnie lata obserwacji pokazują, że jedna z monitorowanych subpopulacji prawdopodobnie wyginęła, a wahania liczebności są znaczne (59 osobników w 2021 roku). Siedliska gatunku: murawy ciepłolubne, okrajki, miejsca ciepłe, silnie lub umiarkowanie nasłonecznione, suche do świeżych. Pominięto wskaźnik kardynalny "wysokość runi", gdyż jest to cecha siedliska, na którą trudno wpłynąć (obecnie U2). Nie ma pewności, że gatunki współwystępujące na siedlisku (poza krzewami, które można i należy redukować) będą niższe niż wartość wskazana w metodykach
			Stan siedliska	Poprawa stanu siedlisk gatunku na U1, w tym wskaźników: - ocienienie: warstwa c do 90%, warstwa b do 15%, - gatunki ekspansywne do 25% jeśli kilka gatunków, do 60% jeśli jeden gatunek.	
11.	1617 starodub łąkowy (<i>Angelica palustris</i> = <i>Ostericum palustre</i>)	p	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie minimum 250 osobników.	Liczebność za SDF (2011 r.) - 251-500 osobników. Wg stanu na 2011 rok łączna

			Stan siedliska	Zachowanie siedliska w miejscach występowania na powierzchni łącznej co najmniej 44 ha oraz poprawa stanu siedlisk potencjalnych gatunku – łąki wilgotne, zmiennowilgotne, ziołorośla na powierzchni co najmniej 100 ha w zakresie wskaźników: - gatunki ekspansywne < 30% (FV) na 50% powierzchni i 30-60% (U1) na pozostałej powierzchni, - uwodnienie podłoża - duże (FV) na 70% powierzchni i średnie (U1) na pozostałej powierzchni.	powierzchnia zajmowanych płatów siedlisk wynosi ok. 44 ha.
12.	1084 pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i> (<i>Osmoderma barnabita</i>)	p	Stan siedliska	Zachowanie potencjalnych siedlisk gatunku - minimum 200 dziuplastych lub z naturalnymi pęknięciami dębów (<i>Quercus</i>) i lip (<i>Tilia</i>).	Liczebność za SDF - brak danych Zagrożeniem dla gatunku jest utrata siedlisk w wyniku wycinania drzew z dziuplami lub usuwanie próchna z wnętrza pni.
13.	1086 zgniotek cynobrowy (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	p	Stan siedliska	Zachowanie drzewostanów z martwymi i obumierającymi drzewami: sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>), dąb (<i>Quercus sp.</i>), jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>), olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i>) i osika (<i>Populus tremula</i>) w różnym stopniu rozkładu, w tym złomy i wywroty m.in. w obszarach ochrony ścisłej (minimum powierzchni leśnej 4,5 tys. ha).	Liczebność za SDF - brak danych Zagrożeniem dla gatunku jest utrata siedlisk w wyniku wycinania drzew z dziuplami lub usuwanie próchna z wnętrza pni.

14.	1060 czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>)	p	Stan siedliska	Zachowanie siedlisk gatunku na powierzchni minimum 600 ha łąk wilgotnych z kanałami melioracyjnymi i łąk podmokłych.	Liczebność za SDF - brak danych Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Zanikanie siedlisk gatunku w wyniku zarastania łąk i turzycowisk; 2. Obniżenie poziomu wód gruntowych; 3. Koszenie łąk przed zakończeniem żerowania larw na roślinach pokarmowych; 4. Niszczenie siedlisk w wyniku wykaszania brzegów rowów melioracyjnych i kanałów oraz przez osuszanie zbiorników śródłąkowych.
15.	1065 przeplatka aurinia (<i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i>)	p	Stan siedliska	Zachowanie warunków siedliskowych w miejscach występowania gatunku na powierzchni minimum 2 ha: coroczne wykaszanie siedliska po 20 sierpnia.	Liczebność za SDF - brak danych Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Zanikanie siedlisk gatunku w wyniku zarastania łąk przez roślinność krzewiastą, ustępowanie rośliny pokarmowej larw – czarcikęsu łąkowego (<i>Succisa pratensis</i>) w wyniku zacinienia; 2. Obniżenie poziomu wód gruntowych powodujące przesuszenie siedliska.
16.	6177 modraszek telejus (<i>Maculinea (Phengaris) teleius</i>)	p	Stan siedliska	Zachowanie siedlisk gatunku na powierzchni minimum 60 ha: coroczne wykaszanie siedliska po 20 sierpnia.	Liczebność za SDF - brak danych. Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Zanikanie siedlisk w wyniku zarastania łąk przez roślinność krzewiastą; 2. Zanikanie siedlisk w wyniku ustępowania rośliny pokarmowej wczesnych stadiów larwalnych gąsienic - krwiściągu lekarskiego (<i>Sanguisorba officinalis</i>); 3. Zanikanie siedlisk w wyniku ustępowania mrówek z rodzaju <i>Myrmica</i> , w mrowiskach których odbywa się część rozwoju larwalnego i przepoczwarzenie motyla; 4. Obniżenie poziomu wód gruntowych powodujące przesuszenie siedliska.

17.	1042 zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	p	Stan siedliska	Utrzymanie minimum 3 siedlisk gatunku w stanie zapewniającym przeżycie gatunku.	Liczebność za SDF - brak danych. Zagrożeniem dla gatunku jest obniżenie poziomu wód gruntowych powodujące zanikanie siedlisk rozrodczych, zaśmiecanie zbiorników oraz zarybianie oczek wodnych.
18.	1308 mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	p	Stan populacji	Utrzymanie populacji wiosenno-letniej na poziomie min. 800 osobników i zimowej na poziomie min. 200 osobników z uwzględnieniem fluktuacji pomiędzy poszczególnymi latami.	Liczebność za SDF: 800-1000 os. Zagrożeniem dla gatunku są: 1. Zanikanie dotychczasowych miejsc zimowania, m.in. piwniczek ziemnych; 2. Niepokojenie podczas hibernacji; 3. Utrata miejsc rozrodu i godów (swarmingu); 4. Kolizje drogowe, zwłaszcza na drogach wojewódzkich nr 579 i 580.
			Stan siedliska	1. Zachowanie mieszanych i liściastych drzewostanów z martwymi i obumierającymi drzewami w różnym stopniu rozkładu m.in. w obszarach ochrony ścisłej (minimum powierzchni leśnej 4,5 tys. ha); 2. Wywieszanie i utrzymywanie co najmniej 200 szt. skrzynek szczelinowych; 3. Utrzymanie potencjalnych miejsc zimowania (minimum 120 stanowisk.	
19.	1361 ryś (<i>Lynx lynx</i>)	p	Stan populacji	Utrzymanie populacji na poziomie min. 3 osobniki (cały obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska). Poprawa stanu populacji – wzbogacenie puli genowej przez wsiedlanie nowych osobników wywodzących się z populacji nizinnych.	Liczebność w dotychczasowym SDF: 6-10 os. Ryś jest gatunkiem odznaczającym się wyjątkowo dużym arealem osobniczym. Jednocześnie w Puszczy Kampinoskiej jest gatunkiem reintrodukowanym. W latach 1994-2002 wypuszczono 32 osobniki tego gatunku, przy czym były to zwierzęta urodzone w niewoli i przystosowywane do życia na wolności. Spowodowało to, że przez

			<p>Stan siedliska</p> <p>Zachowanie warunków siedliska gatunku na powierzchni całego Parku - baza pokarmowa (głównie sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)), wysoki udział terenów leśnych w ogólnej powierzchni Parku.</p> <p>Poprawa warunków siedliska gatunku - wzrost liczby i poprawa jakości powiązań przyrodniczych pomiędzy Puszcą Kampinoską a ostojami rysia (<i>Lynx lynx</i>) we wschodniej Polsce, eliminacja obiektów antropogenicznych ograniczających areale oraz swobodę przemieszczania się zwierząt w Parku (realizowany w szczególności poprzez wykupy gruntów), wzrost zróżnicowania przestrzennego ekosystemów leśnych (powalone drzewa, wykroty, drzewostany o mieszanym składzie gatunkowym i wiekowym).</p>	<p>pierwsze lata po wypuszczeniu (w tym w okresie przygotowywania SDF) zagęszczenie rysia było większe niż wynikałoby z pojemności obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska. Obecnie kampinoskie rysie charakteryzują się arealami osobniczymi zbliżonymi do podawanych dla innych rejonów Polski (100 – 350 km²), co powoduje, że na obszarze Puszczy Kampinoskiej może przebywać od 3 do 6 osobników rysia.</p> <p>Głównymi zagrożeniami dla gatunku są: zubożenie puli genowej, fragmentacja siedliska w wyniku istnienia barier architektonicznych, kłusownictwo oraz presja urbanizacyjna, która powoduje zamykanie się korytarzy ekologicznych, brak łączności z innymi populacjami rysia i wycofywanie się gatunku.</p>
--	--	--	--	---

Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinowska PLC140001, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony

Siedlisko przyrodnicze	Parametr / wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
2330 - wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>)	Powierzchnia siedliska	Zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 40 ha	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 60,22 ha, która była mocno niedoszacowana. Wg mapy roślinności rzeczywistej z 2015 roku powierzchnia ta wynosi ok. 120 ha. Należy jednak mieć na uwadze, że ok. 80 ha znajduje się w obrębie poligonu wojskowego poza gruntami własności KPN i SP KPN - Obszar Ochrony Krajobrazowej Grochalskie Piachy.
	Gatunki charakterystyczne	Zachowanie wskaźnika w stanie FV - obecność co najmniej 4 gatunków charakterystycznych spośród następujących: szczotlika <i>Corynephorus canescens</i> , sporek wiosenny <i>Spergula vernalis</i> , przetacznik Dillena <i>Veronica dillenii</i> , chroszcz nagołodygowy <i>Teesdalea nudicaulis</i> , jasioniec piaskowy <i>Jasione montana</i> , czerwiec trwały <i>Scleranthus perennis</i> , mietlica piaskowa <i>Agrostis vinealis</i> , płonnik włosisty <i>Polytrichum piliferum</i> , chrobotek łagodny <i>Cladonia arbuscula ssp mitis</i> , chrobotek zwyrodniały <i>Cladonia phyllophora</i> , płucnica kolczasta <i>Cetraria aculeata</i> , chróścik karłowaty <i>Stereocaulon condensatum</i> .	
	Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Zachowanie wskaźnika co najmniej na poziomie U1 - stopień pokrycia drzew i krzewów < 40%.	
	Występowanie procesów eolicznych	Zachowanie wskaźnika co najmniej na poziomie U1.	
4030 – suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni min.40 ha.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 7,53 ha, jednak była to wartość niedoszacowana. Wg mapy roślinności

	Zarośnięcie przez drzewa	Poprawa stanu siedliska przez zmniejszenie stopnia pokrycia drzew do wartości <10% (FV) na powierzchni min. 30 ha.	rzeczywistej z 2015 roku powierzchnia ta wynosi co najmniej 40 ha, ponadto w ostatnich latach przeprowadzono liczne działania mające na celu poprawę stanu wrzosowisk na powierzchni ok. 40 ha.
	Gatunki obce geograficznie	Zachowanie wartości wskaźnika FV - brak gatunków obcych geograficznie na powierzchni co najmniej 30 ha.	
	Pokrycie wrzосу zwyczajnego	Zachowanie wartości wskaźnika FV - pokrycie wrzосу zwyczajnego > 50% na powierzchni min. 30 ha.	
6120– ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni co najmniej 7 ha.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 15,06 ha, z czego przynajmniej połowa znajduje się na gruntach innej własności.
	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika co najmniej w stanie U1 - 2 gatunki charakterystyczne spośród następujących: goździk kartuzek <i>Dianthus carthusianorum</i> , kostrzewa poleska <i>Festuca polesica</i> , szczotlicha siwa <i>Corynephorus canescens</i> , smagliczka pagórkowa <i>Alyssum montanum</i> , lyszczec baldachogronowy <i>Gypsophila fastigiata</i> , traganek piaskowy <i>Astragalus arenarius</i> , lepnica wąskopłatkowa <i>Silene otites</i> , lepnica drobnokwiatowa <i>Silene borysthena</i> , strzęplica sina <i>Koeleria glauca</i> , goździk piaskowy <i>Dianthus arenarius</i> , chaber nadreński <i>Centaurea stoebe</i> , tymotka Boehmera <i>Phleum phleoides</i> na powierzchni co najmniej 7 ha.	
	Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wskaźnika co najmniej w stanie U1 - najwyżej 1-2 gatunki ekspansywne w rozproszeniu w płatach siedliska na powierzchni co najmniej 7 ha.	

	Obce gatunki inwazyjne	Poprawa stanu siedliska do poziomu U1 - do 2 gatunków inwazyjnych o pokryciu < 5% w płatach siedliska na powierzchni co najmniej 2 ha.	
	Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Poprawa stanu siedliska do poziomu U1 - pokrycie drzew i krzewów < 25% w płatach siedliska na powierzchni co najmniej 5 ha.	
	Struktura przestrzenna płatów muraw	Co najmniej utrzymanie obecnej mozaiki płatów muraw ciepłolubnych, szczotlichowych i wrzosowisk na powierzchni co najmniej 5 ha – U1.	
6410– łąki olszewnikowo-trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Zachowanie lub poprawa stanu siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 100 ha.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 169,38 ha, przy czym część znajduje się na gruntach prywatnych.
	Gatunki charakterystyczne	Obecność min. 5 gatunków charakterystycznych i min. 3 wyróżniających dla związku <i>Molinion</i> na 30% powierzchni siedliska oraz 3-5 gatunków charakterystycznych i obecnych gatunków wyróżniających dla związku w pozostałych płatach, spośród następujących: <i>Dianthus superbus ssp. superbus</i> goździk pyszny, <i>Tetragonolobus maritimus ssp. siliquosus</i> komonicznik skrzydlastostrąkowy, <i>Laserpitium prutenicum</i> okrzyn łąkowy, <i>Selinum carvifolia</i> olszewnik kminkolistny, <i>Gentiana pneumonanthe</i> goryczka wąskolistna, <i>Galium boreale</i> przytulia północna, <i>Succisa pratensis</i> czarcikęs łąkowy, <i>Betonica officinalis</i> bukwica zwyczajna, <i>Inula salicina</i> oman wierzbolistny, <i>Gladiolus imbricatus</i> mieczyk dachówkowaty, <i>Iris sibirica</i> kosaciec syberyjski, <i>Carex tomentosa</i> turzyca filcowata, <i>Molinia caerulea</i>	

		<p>trzęślica modra <i>Ophioglossum vulgatum</i> nasięźrzał pospolity, <i>Salix repens</i> ssp. <i>rosmarinifolia</i> wierzba rokita, <i>Potentilla erecta</i> pięciornik kurze ziele, <i>Parnassia palustris</i> dziewięciornik błotny, <i>Linum catharticum</i> len przeczyszczający, <i>Pimpinella saxifraga</i> biedrzyca mniejszy, <i>Gentianella amarella</i> goryczuszka gorzkawa, <i>Gentianella uliginosa</i> goryczuszka błotna, <i>Carex flava</i> turzyca żółta, <i>Carex panicea</i> turzyca prosowata, <i>Briza media</i> drżączka średnia, <i>Fissidens adianthoides</i> skrzydlik paprociowaty, <i>Campylium stellatum</i> złocieniec gwiazdkowaty; dla ubogich gatunkowo łąk sitowo – trzęślicowych lista ta zawiera również gatunki wyróżniające tego zespołu, tj. sit skupiony <i>Juncus conglomeratus</i> i sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i>.</p>	
	Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Zachowanie lub poprawa stanu siedliska przez utrzymywanie stopnia pokrycia krzewów i drzew < 5% w obrębie co najmniej 30% powierzchni siedliska oraz < 20% w pozostałych płatach.	
	Gatunki dominujące	Zachowanie wartości wskaźnika FV w obrębie co najmniej 50% powierzchni siedliska i U1 w obrębie pozostałych płątów.	
6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Zachowanie lub poprawa stanu siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 600 ha.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 839,38 ha, przy czym część znajduje się na gruntach prywatnych.
	Gatunki charakterystyczne	Obecność min. 3 gatunków charakterystycznych w przypadku podtypu <i>Arrhenatheretum</i> i 2 gatunków	

		<p>charakterystycznych w przypadku podtypu <i>Poa pratensis-Festuca rubra</i> w obrębie co najmniej 25% powierzchni siedliska – FV, oraz co najmniej 2 gatunków charakterystycznych w pozostałych płatach, spośród następujących: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i>, bodziszek łąkowy <i>Geranium pratense</i>, szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsiflorus</i>, dzwonek rozpierzchły <i>Campanula patula</i>, pępawa dwuletnia <i>Crepis biennis</i>, przytulia pospolita <i>Galium mollugo</i>, świerzbica polna <i>Knautia arvensis</i>, pasternak zwyczajny <i>Pastinaca sativa</i>, kozibród wschodni <i>Tragopogon orientalis</i> i kozibród łąkowy <i>Tragopogon pratensis</i>, w płatach siedliska reprezentowanych przez zbiorowisko <i>Poa pratensis-Festuca rubra</i>, za diagnostyczne można uznać wiechlinę łąkową <i>Poa pratensis</i> i kostrzewę czerwoną <i>Festuca rubra</i>, które zazwyczaj dominują w runi.</p>	
	Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Zachowanie lub poprawa stanu siedliska przez utrzymanie stopnia pokrycia krzewów i drzew < 1% w obrębie co najmniej 25% powierzchni siedliska - FV oraz < 5% w pozostałych płatach - U1.	
	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Stopień pokrycia gatunków ekspansywnych < 20% co najmniej w obrębie 40% powierzchni siedliska - FV oraz < 50% w pozostałych płatach - U1.	
9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Powierzchnia siedliska	Zachowanie lub poprawa stanu siedliska na powierzchni co najmniej 1100 ha.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 1095,34 ha.

(Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)			W ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat nie można mieć gwarancji poprawy wartości wskaźnika „Charakterystyczna kombinacja florystyczna” (w tym udział graba, zaburzający udział sosny w wielu drzewostanach). Cecha ta będzie się poprawiała stopniowo, wraz z wzrostem wieku drzewostanów.
	Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wskaźnika co najmniej w stanie U1 – charakterystyczna kombinacja florystyczna zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie, ale nie zdominowana przez gatunki synantropijne ani obce.	
91E0 – łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnetion glutinoso-incanae)	Powierzchnia siedliska	Zachowanie siedliska co najmniej na 1200 ha lub zwiększenie powierzchni.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 1223,32 ha. W ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat nie można mieć gwarancji poprawy wartości wskaźników takich jak „Reżim wodny”, „Gatunki dominujące w drzewostanie”, „Zasoby martwego drewna”. Cechy te będą poprawiały się stopniowo, wraz z wzrostem wieku drzewostanów i renaturyzacją stosunków wodnych – tam gdzie to możliwe mając na uwadze warunki zagospodarowania przestrzennego, społeczne i gospodarcze.
	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika co najmniej w stanie U1 - obecność licznych gatunków charakterystycznych spośród: olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> , niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i> , pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> , gajowiec żółty <i>Galeobdolon luteum</i> , podagrycznik zwyczajny <i>Aegopodium podagraria</i> , zawilec żółty <i>Anemone ranunculoides</i> , kielisznik zaroślowy <i>Calystegia sepium</i> , turzycza długokłosa <i>Carex elongata</i> , turzycza dzióbkwata <i>Carex rostrata</i> , czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i> , wietlica samica <i>Athyrium filix-femina</i> , świerząbek orzęsiony <i>Chaerophyllum hirsutum</i> , tojeść zwyczajna <i>Lysimacha vulgaris</i> , wierzba biała <i>Salix alba</i> , wierzba krucha <i>Salix fragilis</i> , topola biała <i>Populus alba</i> , topola	

		<p>czarna <i>Populus nigra</i>, topola szara <i>Populus ×canescens</i>, ziarnopłon wiosenny <i>Ficaria verna</i>, olsza szara <i>Alnus incana</i>, wiąz pospolity <i>Ulmus minor</i>, gwiazdnica gajowa <i>Stellaria nemorum</i>, szczaw gajowy <i>Rumex sanguineus</i>, czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i>, porzeczka czerwona <i>Ribes spicatum</i>, śledziennica skrętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i>, czartawa drobna <i>Circaea alpina</i>, czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i>, czartawa pośrednia <i>Circaea intermedia</i>, złoć żółta <i>Gagea lutea</i>, turzyca rzadkokłosa <i>Carex remota</i>, perz psi <i>Elymus caninus</i>, kostrzewa olbrzymia <i>Festuca gigantea</i>, leszczyna zwyczajna <i>Corylus avellana</i>, kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>, przytulia czepna <i>Galium aparine</i>, przytulia błotna <i>Galium palustre</i>, kuklik zwisły <i>Geum rivale</i>, chmiel zwyczajny <i>Humulus lupulus</i>, kosaciec żółty <i>Iris pseudacorus</i>, sadziec konopiasty <i>Eupatorium cannabinum</i>, mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i>, porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>, jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i>, tarczycza pospolita <i>Scutellaria galericulata</i>, psianka słodkogórz <i>Solanum dulcamara</i>, czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i>, żywokost lekarski <i>Symphytum officinale</i>, płaskomerzyk falisty <i>Plagiomnium undulatum</i>.</p>	
	Gatunki dominujące	Zwiększenie powierzchni siedliska na której we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, chociaż są zaburzone relacje ilościowe (U1) w	

		miejscu płatów, w których obecnie w jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy (U2).	
	Martwe drewno leżące lub stojące > 3m długości i 50 cm grubości	Utrzymanie wskaźnika co najmniej na poziomie U1 – 3-5 szt./ha.	
	Obce gatunki inwazyjne	Poprawa stanu siedliska z U1 (więcej niż 1 gatunek obcy inwazyjny, lub 1 gatunek ale liczny) na FV (najwyżej 1 inwazyjny gatunek, nieliczny - sporadyczny).	
	Reżim wodny	Co najmniej utrzymanie wskaźnika na poziomie U1 - dynamika zalewów i przewodnienie podłoża obniżone w stosunku do normalnego.	
9110 – ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Powierzchnia siedliska	Zachowanie lub poprawa stanu siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 9,78 ha.	W SDF z 2011 r. podawano powierzchnię 109,16 ha jednak wg mapy roślinności rzeczywistej z 2015 roku powierzchnia ta wynosi już tylko 9,78 ha, przy czym część z nich znajduje się w obszarach ochrony ścisłej. W latach 2018-2020 zabiegami ochrony czynnej objęto 5 płatów dąbrowy o łącznej powierzchni 6 ha w ramach projektu „FlorIntegral – zintegrowana ochrona in-situ i ex-situ rzadkich, zagrożonych, i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski” realizowanego ze środków POIiŚ 2014-2020, przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania
	Gatunki charakterystyczne	Co najmniej utrzymanie wskaźnika na poziomie U1 – poniżej 1% transektu spośród gatunków: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> , dzwonek brzoskwiniolistny <i>Campanula persicifolia</i> , dziurawiec skąpolistny <i>Hypericum montanum</i> , groszek czerniejący <i>Lathyrus niger</i> , miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i> , pięciornik biały <i>Potentilla alba</i> , miodunka wąskolistna <i>Pulmonaria angustifolia</i> , jaskier wielokwiatowy <i>Ranunculus polyanthemos</i> , Charakterystyczna jest również kombinacja gatunków leśnych, borowych, łąkowych i murawowych. Pomocniczo stosuje się wskaźnik udziału	

		gatunków ciepłolubnych. Ocenia się sumaryczne pokrycie charakterystycznych gatunków ciepłolubnych zarówno leśnych z rzędu <i>Quercetalia</i> , okrajkowych z klasy <i>Trifolio-Geranietaea</i> , jak i murawowych z klasy <i>Festuco-Brometea</i> . Charakterystyczną kompozycję florystyczną podtypu 91I0-1 uzupełniają w szczególności gatunki łąk trzęślicowych ze związku <i>Molinion</i> , lub gatunki ciepłolubne poniżej 10%.	Różnorodności Biologicznej w Powsinie.
	Obce gatunki inwazyjne	Co najmniej utrzymanie wskaźnika na poziomie U1 - poniżej 5% w runie lub podszytu co najmniej na 6 ha powierzchni siedliska.	
	Gatunki ciepłolubne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie U1 – powyżej 20% powierzchni płatów siedliska.	
	Zwarcie podszytu	Co najmniej utrzymanie wskaźnika na poziomie U1 - zwarcie podszytu do 50% w obrębie płatów siedliska.	
	Zwarcie koron drzew	Poprawa wartości wskaźnika z U2 – powyżej 7%, w dwóch warstwach drzewostanu co najmniej do wartości U1 – powyżej 70% - jedna warstwa drzew.	